

Begrippenlijst

Datum: 30 januari 2025
Vorige revisie: 25 september 2024

Aanvraag

Een verzoek aan het CZO ingediend door een (beoogd) opleidingsinstituut, zorgorganisatie of student in afwachting van een besluit door het CZO.

Aanvrager

Een persoon of organisatie die bij het CZO een verzoek heeft ingediend.

Aanvrager erkenning (AE)

De persoon die door de contactpersoon erkenningen en audits (CEA) in het digitale systeem van het CZO is gemachtigd om een erkenningsaanvraag in te vullen.

Appèl

Hoger beroep (in het civiel recht) nadat een protest tegen een besluit van het CZO is afgewezen door het CZO.

Appellant

De partij die in hoger beroep is gegaan.

Behaaldverklaring

Een verklaring van een door het CZO erkende zorgorganisatie, waarin wordt bevestigd dat er geground vertrouwen is dat een student, in overeenstemming met het landelijke opleidingsplan, voldoende professionele competenties binnen de EPA-overstijgende leeractiviteiten (EOL) heeft ontwikkeld.

Bekwaamverklaring

Een verklaring van een door het CZO erkende zorgorganisatie, waarin wordt bevestigd dat is vastgesteld dat er geground vertrouwen is dat een student, conform het landelijke opleidingsplan, een professionele activiteit (EPA) op het vereiste supervisieniveau 4 zelfstandig kan uitvoeren.

Beroepsprofiel

Een beroepsprofiel beschrijft de kennis, vaardigheden, verantwoordelijkheden en taken die nodig zijn om een bepaald beroep effectief uit te voeren. Het profiel wordt op landelijk niveau vastgesteld door vakinhoudelijke experts en brancheorganisaties en vormt de basis voor het ontwikkelen van een landelijk opleidingsplan voor de betreffende opleiding.

Beroepsvereniging

Een vereniging die bestaat uit een groep mensen met eenzelfde soort opleiding of beroep, die de belangen behartigt van de leden.

Besluit

Een besluit genomen door het bestuur en/of de directeur van het CZO op een aanvraag, naar aanleiding van een audit of in het kader van CZO bedrijfs- en beleidsvoering.

Bestuur

Het bestuur van de stichting CZO bestaande uit vier bestuurders die respectievelijk zijn voorgedragen door NFU en NVZ.

Brancheorganisatie

Een vereniging of stichting die de belangen behartigt van bedrijven die actief zijn in een specifieke branche.

Bureaubeoordeling

De beoordeling door een of meer medewerkers van het bureau, eventueel aangevuld door een peer review, van het CZO inzake een aanvraag tot erkenning als opleidingsinstituut of zorgorganisatie.

Certificaat

Een door het CZO verstrekt document waarin het afronden met goed gevolg van een EPA in een door het CZO erkende zorgorganisatie is vastgelegd.

Civiel effect

De landelijke erkenning en herkenning van diploma's en certificaten die door het CZO zijn afgegeven, waaruit blijkt dat deze opleidingen zodanig zijn samengesteld en georganiseerd dat zij tot het flexibel en samenhangend opleidingsstelsel van het CZO behoren.

Cluster

Een verzameling van opleidingen die inhoudelijk verwantschap vertonen. Het CZO maakt onderscheid tussen de clusters acute zorg, langdurige zorg, moeder & kindzorg, en medisch ondersteunende zorg.

Contactpersoon erkenningen en audits (CEA)

De door de directie of raad van bestuur van een zorgorganisatie of een opleidingsinstituut in het digitale systeem van het CZO aangewezen persoon die voor het CZO en voor collega's de contactpersoon is met betrekking tot de erkenning door het CZO.

Contactpersoon studentenregistratie (CR)

De door de directie of raad van bestuur van een zorgorganisatie of een opleidingsinstituut in het digitale systeem van het CZO aangewezen persoon die voor het CZO en voor studenten die in opleiding zijn binnen de betreffende organisatie de contactpersoon is met betrekking tot de registratie en diplomering/certificering van studenten.

CZO

Het College Zorgopleidingen (CZO) is een onafhankelijke stichting statutair belast met het borgen van de kwaliteit van het samenhangend en flexibel opleidingsstelsel.

CZO Credits

CZO credits worden toegekend door het CZO en geven waarde (in punten) aan de eindtermen van een CZO-opleiding. CZO credits komen tot stand door het maken van een optelsom van het praktijkonderwijs en het theoretisch onderwijs.

CZO Flex Level

Het programma dat door de NVZ en NFU is gevoerd in de periode 2018-2022 waarin het flexibel en samenhangend opleidingsstelsel is vormgegeven.

CZO-opleiding

Een CZO-opleiding is een door het CZO erkende opleiding binnen het opleidingsstelsel. Het CZO onderscheidt drie soorten opleidingen:

- Kernleerroute (EPA-gericht)
- Opleiding (niet EPA-gericht)
- EPA

CZO-opleidingsstelsel

Het samenhangend en flexibel stelsel van erkende CZO-opleidingen binnen het verzorgend, verpleegkundig en medisch ondersteunend domein.

CZO-pool

Een pool van deskundigen, toegewezen aan een vertegenwoordigingsgroep (brancheorganisaties, beroepsverenigingen, opleidingsinstituten) die op basis van hun (vakinhoudelijke en/of onderwijskundige/opleidingskundige) deskundigheid zitting nemen in een projectgroep, werkgroep, klankbordgroep of visitatieteam van het CZO.

Deskundigheidsgebied

Beschrijving van het expertisegeraad van de functie, gebaseerd op informatie over zowel het beroepsprofiel als de functie. Deze beschrijving is voor de opleidingen die onder het CZO ressorteren landelijk vastgesteld door het CZO.

Diploma

Een door het CZO verstrekt document waarin het afronden met goed gevolg van een kernleerroute of opleiding (niet EPA-gericht) is vastgelegd.

Directeur

De directeur van het College Zorgopleidingen.

Duale opleiding

CZO-opleiding, waarbij perioden van theoretisch onderwijs worden afgewisseld met perioden van praktijkonderwijs in de zorgpraktijk, waarin competenties in onderlinge samenhang worden ontwikkeld.

Eerder verworven competenties (EVC)

Eerder verworven competenties worden ook wel EVC genoemd. Deze competenties zijn aantoonbaar en bestaan uit kennis, vaardigheid en gedrag dat door de student is opgedaan voorafgaand aan het volgen van een CZO-opleiding middels werkervaring en opleidingen. EVC kan een reden zijn om vrijstelling aan een student te verlenen.

Eindtermen

Eindtermen zijn uitgewerkt volgens de CanMEDS-competentiegebieden en vormen de basisnorm waaraan een student moet voldoen binnen een CZO-opleiding ten behoeve van het behalen van een CZO-diploma of -certificaat.

EPA

Een EPA, oftewel een "toe te vertrouwen professionele activiteit", is een relevante vakinhoudelijke competentiegerichte, professionele activiteit die essentieel is voor het leveren van kwalitatieve zorg in de directe uitvoering en het handelen in zorg- of beroepssituaties op de werkplek.

EPA-bibliotheek

De EPA-bibliotheek van het CZO biedt een overzicht van actuele versies van CZO-erkende kernleerroutes, EPA's en EOL binnen de clusters acute zorg, langdurige zorg, medisch ondersteunende zorg en moeder & kindzorg.

EPA-overstijgende leeractiviteiten (EOL)

EOL omvatten competentiegerichte beroepsactiviteiten die, naast de kern EPA's binnen een kernleerroute, noodzakelijk zijn voor professionele ontwikkeling naar een bekwame zorgprofessional binnen het deskundigheidsgebied van de kernleerroute waarmee de student de eindtermen van deze CZO-opleiding kan behalen.

Erkenning

Een erkenning is een kwaliteitskeurmerk dat het CZO aan een zorgorganisatie of opleidingsinstituut verleent als aan alle erkenningseisen is voldaan op organisatieniveau met inachtneming van het zorgdomein en de individuele opleidingen. CZO-opleidingen kunnen alleen worden gevolgd in een zorgorganisatie en opleidingsinstituut met een erkenning van het CZO.

Erkenningseisen

Complete set aan eisen zoals vastgelegd in het kaderbesluit en het kwaliteitskader CZO, waaraan de zorgorganisatie respectievelijk het opleidingsinstituut moet voldoen om een erkenning te ontvangen van het CZO.

Examencommissie radiodiagnostisch laborant, radiotherapeutisch laborant en medisch nucleair werker

De commissie verantwoordelijk voor het op systematische wijze bewaken en verbeteren van de kwaliteit van de examens voor radiologisch laborant, radiotherapeutisch laborant en medisch nucleair werker, waaronder ook de beroeps-gerelateerde examens toezichhoudend medewerker stralingstoepassingen.

De Minister van VWS heeft het CZO aangewezen als examenorganisatie onder verantwoordelijkheid waarvan de examencommissies worden ingesteld. (Strc. 2008, 232)

Functie-overstijgende EPA

Een EPA die van toepassing is binnen verschillende beroepsprofielen. De EPA kan als kern-EPA geïntegreerd zijn in een kernleerroute of als losse EPA zijn opgenomen in het CZO-opleidingsstelsel.

Gecertificeerde

De persoon die bij het CZO staat geregistreerd als gecertificeerd voor een CZO-opleiding die leidt tot een certificaat.

Gediplomeerde

De persoon die bij het CZO staat geregistreerd als gediplomeerd voor een CZO-opleiding die leidt tot een diploma.

Geregistreeerde

De persoon die bij het CZO staat geregistreerd als:

- in opleiding voor een CZO-opleiding
- gecertificeerde
- gediplomeerde

Geschil

De onenigheid die ontstaat zodra een partij het niet eens is met het besluit of de uitkomst van een besluit genomen door het bestuur of de directeur van het CZO.

Huisdiploma

Een diploma dat is verstrekt door een zorgorganisatie en/of opleidingsinstituut voor een zorgopleiding die niet door het CZO is erkend, of (deels) is gevolgd in een organisatie die niet door het CZO is erkend ten tijde van de (start van de) opleiding.

Initiële opleiding

Een door het CZO erkende opleiding die leidt tot een diploma voor een basisopleiding in een functiegebied. De student is na afronding van de opleiding een (beginnend) beroepsbeoefenaar.

Voorbeelden van initiële opleidingen zijn de opleiding tot operatieassistent en de opleiding tot anesthesiemedewerker.

Instroomeisen

De minimale toelatingseisen tot een CZO-opleiding.

Integraal kwaliteitszorgsysteem

Sturingsinstrument om systematisch en cyclisch de kwaliteit van opleiden in een zorgorganisatie of opleidingsinstituut, zorgdomein en opleiding te monitoren en te verbeteren - in een continu proces met betrokkenen. Cyclisch duidt op het continue karakter van de opeenvolging van evaluatie- en verbeteractiviteiten.

Kaderbesluit CZO

Een regelgevend kader vastgesteld door het CZO waarin alle eisen zijn vastgelegd met betrekking tot de activiteiten van het CZO, zoals erkenningen, registratie, diplomering en toezicht.

Kern EPA

Een kern EPA is een EPA die onderdeel uitmaakt van een kernleerroute. Een kern EPA betreft een vakinhoudelijke, professionele activiteit die van essentieel belang is binnen een specifiek beroepsprofiel.

Kernleerroute

Een EPA-gerichte kernleerroute is een competentiegerichte opleiding die door het CZO is toegelaten tot het CZO-opleidingsstelsel, ingericht met een kernset van professionele activiteiten (EPA's en EOL), die leidt tot een CZO-diploma.

Klinisch redeneren

Het binnen het zorgproces continu procesmatig verzamelen en analyseren van gegevens in relatie tot somatische zorg (gericht op gegevens van vitale functies) en psychosociale zorg (gericht op het vaststellen van vragen, problemen en mogelijkheden van de zorgvrager en/of naasten) en het nemen van passende interventies.

Kwaliteitsdomein

Een kwaliteitsdomein maakt onderdeel uit van het kwaliteitskader van het CZO en bestaat uit een verzameling van kwaliteitsstandaarden. In totaal definieert het CZO vier kwaliteitsdomeinen.

Kwaliteitskader

Het door het CZO vastgestelde kader, waarin de vier kwaliteitsdomeinen zijn uitgelegd.

Kwaliteitsstandaard

Een kwaliteitstandaard is een criterium van een kwaliteitsdomein, waaraan een organisatie moet voldoen om te komen tot een integraal kwaliteitszorgsysteem. De standaarden van alle domeinen gezamenlijk dragen bij aan het borgen van de kwaliteit van opleidingen binnen de organisatie.

Landelijk opleidingsplan

Een door het CZO vastgesteld document waarin per CZO-opleiding de voorwaarden en eisen voor opleiden (inclusief leeromgeving), de structuur en inhoud van de CZO-opleiding, de wijze van opleiden en de eindtermen waaraan een student dient te voldoen, zijn beschreven. Het landelijk opleidingsplan is ingevoerd per 2025 als opvolger van de CZO-opleidingseisen.

Leereenheid

Een leereenheid in een EPA-gerichte opleiding is een EPA of EPA-overstijgende leeractiviteiten (EOL).

NFU

De Nederlandse Federatie van Universitair Medische Centra.

Niet-EPA gerichte opleiding

Een niet-EPA gericht opleiding is een competentiegerichte opleiding, opgebouwd met eindtermen binnen de opleidingseisen, die de basis vormen voor een CZO-diploma.

NLQF

Het Nederlands kwalificatieraamwerk dat inzicht, duidelijkheid en zekerheid geeft over het kwalificatieniveau van initiële opleidingen en vervolgoopleidingen. NLQF is onderdeel van het Europees kwalificatieraamwerk (EQF).

NVZ

De Nederlandse Vereniging van Ziekenhuizen.

Landelijk gedragen theorie

Landelijk gedragen theorie (LGT) verwijst naar een theoretisch kader dat breed wordt erkend en geaccepteerd binnen EPA's en EOL op nationaal niveau. Dit houdt in dat de theorie is ontwikkeld en gevalideerd door experts, en dat deze op grote schaal wordt toegepast door CZO-erkende opleidingsinstituten binnen CZO-opleidingen.

Leeromgeving (op de werkplek)

De leeromgeving maakt het EPA-gericht opleiden op de werkplek mogelijk. De zorgorganisatie voorziet in vakbekwame begeleiding van het leerproces van de student, voldoende aanbod van het juiste type zorgvragers, apparatuur en relevante werkprocessen. Hierdoor is het toepassen van kennis, vaardigheid en gedrag, zoals beschreven in de EPA's en EOL, in dagelijkse zorg- of beroepssituaties op de werkplek mogelijk.

Onderwijs-oordeelgesprek (OOG)

Een onderwijs-oordeelgesprek (OOG) bestaat uit minimaal drie vakinhoudelijk begeleiders die direct betrokken zijn (geweest) bij de begeleiding van de student, aangevuld met een procesbegeleider uit de zorgorganisatie. De student is ingeschreven voor een EPA of kernleerroute. Het doel van een OOG is het beoordelen van de ontwikkeling van de student in de EPA's en EOL, evenals de beoordeling van de bekwaamverklaring voor EPA's en de behaaldverklaring voor EOL. Deze beoordelingen worden uitgevoerd aan de hand van de kernprincipes voor bekwaam- en behaaldverklaring, zoals beschreven in het landelijke opleidingsplan.

Opleidingseisen

Opleidingseisen zijn de formele vereisten voor CZO-opleidingen, opgesteld door het CZO, waarmee studenten in zorgorganisaties en opleidingsinstituten worden opgeleid voor de functie-uitoefening. De opleidingseisen vormen de basis en het verantwoordingskader voor het civiel effect (landelijk erkend CZO-diploma en/of CZO-certificaat) en voor het NLQF-kwalificatieniveau.

Opleidingsinstituut

Het opleidingsinstituut dient te zijn erkend door het CZO om theoretisch onderwijs te mogen verzorgen van een CZO-opleiding in samenwerking met een door het CZO-erkende zorgorganisatie. Het instituut ontwikkelt, organiseert, voert uit en toetst het theoretisch onderwijs. Het opleidingsinstituut ondersteunt het leren en ontwikkelen van de student door te zorgen voor een flexibel onderwijsaanbod en door onderwijs aan te bieden dat de transfer van kennis, vaardigheden en gedrag in professionele beroepsactiviteiten op de werkplek bevordert.

Opleidingsprofiel

Het opleidingsprofiel omvat het geheel van leeractiviteiten uit het landelijk opleidingsplan, dat het

fundament vormt voor de competentiegerichte CZO-opleiding en het verantwoordingskader voor het civiel effect van een CZO-diploma.

Opleidingsprogramma

Een opleidingsprogramma is een programma met betrekking tot de opleiding dat is opgesteld door de zorgorganisatie of het opleidingsinstituut. Het programma biedt een zorgvuldig uitgewerkt leertraject met leeractiviteiten. Het programma sluit aan bij de eisen zoals opgenomen in het landelijk opleidingsplan en het kaderbesluit CZO. Daarnaast is het programma afgestemd op het programma van de zorgorganisatie of het opleidingsinstituut waarmee de opleiding samen wordt georganiseerd.

Opleidingsteam

Een opleidingsteam fungeert als een team van professionals met verschillende functies en rollen binnen een zorgorganisatie of opleidingsinstituut. Het team werkt samen om kwalitatief hoogstaand praktijkonderwijs of theoretisch onderwijs te verzorgen.

Organisatie

Een zorgorganisatie of een opleidingsinstituut.

Overgangsfase

De periode tussen 1 januari 2023 en 31 december 2025, zoals beschreven in de overgangsregeling CZO, waarin het CZO een nieuwe wijze van toezicht heeft geïntroduceerd. De overgangsfase heeft alleen betrekking op organisaties die voorafgaand aan de overgangsfase een CZO erkenning hadden.

Peer review

Een bureaubeoordeling door leden van de CZO-pool waarin wordt beoordeeld of een zorgorganisatie of opleidingsinstituut voldoet aan de erkenningseisen.

PIO

Een professional in opleiding (PIO) is een student die een vervolgopleiding doet en reeds als gediplomeerd zorgprofessional werkzaam is in de gezondheidszorg. Het CZO hanteert in plaats van de term PIO overal de term student.

Portfolio

Een portfolio is een registratiesysteem waarin de student (het niveau van) de ontwikkeling, de bewijzen daarvan en een plan voor verdere ontwikkeling beschrijft bestaande uit summatieve en formatieve beoordelingsonderdelen/bekwaamverklaringen.

Praktijkcomponent

Het praktijkgedeelte van de CZO-opleiding dat plaatsvindt op de werkplek van de student bij een door het CZO erkende zorgorganisatie.

Praktijkonderwijs

Praktijkonderwijs is een vorm van begeleiding van het leerproces en beoordeling van bekwaamheid van de student, dat plaatsvindt op de werkplek van de student in de toepassing van kennis, vaardigheid en gedrag in dagelijkse professionele beroepsactiviteiten.

Praktijkopleider

De opleider die de coördinatie en organisatie van leren en ontwikkelen van studenten in het werkplekleren binnen de zorgorganisatie in het algemeen voert. Deze persoon is didactisch bekwaam of didactisch en vakbekwaam.

Professionele houding

Het ontwikkelen naar een bekwame zorgprofessional in de kernleerroute is gebaseerd op de specifieke vakinhoudelijke en professionele competenties van het specifieke opleidingsprofiel. De te ontwikkelen competenties zijn afgeleid uit de EPA's en EOL die gezamenlijk alle CanMEDS-competentiegebieden omvatten.

Protest

Bezwaar van een organisatie of persoon tegen een besluit van het CZO.

Raad van advies

Het orgaan dat op verzoek van het bestuur van het CZO, het bestuur van het CZO adviseert met betrekking tot de ontwikkeling van kaders ten behoeve van het CZO-opleidingsstelsel en de naleving van deze kaders bewaakt.

Reglement

Een door het CZO officieel vastgelegde regeling, procedure en/of voorschrift waaraan studenten, organisaties en het CZO zelf zich dienen te houden.

Specifieke EPA

Een EPA waarin een student op verzoek van een zorgorganisatie, zich tijdens of na een kernleerroute extra kan bekwamen.

Student

De persoon die bij een door het CZO erkende zorgorganisatie en/of opleidingsinstituut een CZO-opleiding volgt.

Supervisie

Supervisie is een vorm van begeleiding op de werkplek door reflectie op de eigen werkervaring gerelateerd aan het beroepsmatig functioneren van de student.

Supervisioniveau

Bij het EPA-gericht leren en opleiden worden 4 supervisieniveaus onderscheiden:

- 1 De student mag observeren, maar de EPA niet uitvoeren.
- 2 De student mag de EPA uitvoeren onder directe supervisie, waarbij de supervisor fysiek aanwezig is in dezelfde kamer.
- 3 De student mag de EPA uitvoeren onder indirecte supervisie, waarbij de supervisor niet fysiek aanwezig is, maar wel snel beschikbaar als dat nodig is.
- 4 De student mag de EPA zonder supervisie en dus zelfstandig uitvoeren.
Het behalen van supervisieniveau 4 leidt tot een bekwaamverklaring.

Theoretisch onderwijs

Theoretisch onderwijs is een vorm van begeleiding van het leerproces en beoordeling gebaseerd op theorieën, feiten en wetten berustend op wetenschappelijke kennis ten dienste van vakinhoudelijke en professionele competenties die noodzakelijk zijn voor de uitvoering van zorg- of beroepsactiviteiten (EPA's en EOL) op de werkplek.

Theoriecomponent

Het theoretisch onderwijs van de opleiding dat wordt verzorgd door een door het CZO erkend opleidingsinstituut.

Toetsprogramma

Een toetsprogramma behelst het overzicht van de bewuste en beargumenteerde combinatie van

toetsvormen, passend bij de doelen en opbouw van een opleiding, die een samenhangend beeld geven van de eindkwalificaties van de opleiding. Het is de koppeling tussen de eindtermen en de wijze waarop deze worden getoetst.

Tripartiet

Met betrokkenheid van drie partijen: (vertegenwoordigers van) werkgevers, zorgprofessionals en opleiders.

Visitatie

Een fysiek bezoek van het CZO aan een zorgorganisatie en/of opleidingsinstituut in het kader van het toezicht op de organisatie en kwaliteit van de opleiding.

Visitatieteam

Een door het CZO samengestelde commissie van drie of meer personen die deskundig zijn in het visiteren en een beleidsadviseur van het CZO, die gezamenlijk een visitatie uitvoert bij een zorgorganisatie en/of opleidingsinstituut.

Visitor

Een door het CZO benoemde deskundige die deelneemt aan een visitatie namens het CZO.

Vrijstelling

Een ontheffing op een of meer onderdelen van een CZO-opleiding, omdat eerder is aangetoond dat de benodigde competenties al zijn verworven.

Waarderend advies

Een waarderend advies bestaat uit adviezen ten aanzien van de CZO-kwaliteitsdomeinen. Een waarderend advies wordt afgegeven als onderdeel van het erkenningsproces aan een zorgorganisatie of opleidingsinstituut met betrekking tot de aanvraag.

Werkplek

De afdeling binnen een zorgorganisatie waar het praktijkonderwijs wordt aangeboden.

Zelfevaluatie

Reflectie van een zorgorganisatie of opleidingsinstituut op de ontwikkeling en verbeterpunten van het eigen integraal kwaliteitszorgsysteem. Een zelfevaluatie is onderdeel van de erkenningsaanvraag.

Zorgdomein

Een domein binnen de algemene gezondheidszorg, waarin een organisatie zorg verleent en opleidt. Het CZO onderscheidt 7 zorgdomeinen, die af kunnen wijken van wettelijk onderscheid. Alle zorgdomeinen maken deel uit van het CZO-opleidingsstelsel en spelen een belangrijke en ten opzichte van elkaar onderscheidende rol in de gezondheidszorg van de toekomst.

Zorgorganisatie

De zorgorganisatie fungeert als werkgever van de student en dient erkend te zijn door het CZO om praktijkonderwijs te mogen verzorgen in samenwerking met een CZO-erkend opleidingsinstituut. De organisatie biedt een geschikte leeromgeving, organiseert en verzorgt het praktijkonderwijs, en is uiteindelijk verantwoordelijk voor het afgeven van een bekwaamverklaring voor de studenten in opleiding.